

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Naturavdelningen
Lars-Olof Ramnelid
Tel. 010-2245453

BESLUT
2024-02-28

Diarienummer
511-27479-2012

Sida
1(14)

Bildande av Boksjöns naturreservat i Dals-Eds kommun

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Boksjöns naturreservat
Naturvårdsregister-ID:	2048658
Kommun:	Dals Ed
Areal (ha):	379,5 ha, varav 277,3 hektar vatten
Lägesbeskrivning:	16 km nordväst om Ed
Markägarkategori:	Aktiebolag
Fastighets- och sakägare:	Enligt sakägarförteckning (bilaga 3)
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Natura 2000-beteckning:	SE0530045

Beslut om bland annat bildande

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Namnet ska vara Boksjöns naturreservat.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen enligt bilaga 2 för naturreservatets långsiktiga vård. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är följande:

- Bevara äldre barrskogar med naturskogsartad karaktär.
- Bevara en flack, svagt sluttande mosse samt flera skogbevuxna myrar och myrkantskogar.
- Bevara rödlistade arter och signalarter inom grupperna svampar, lavar, mossor och kärlväxter.

- Gynna förekomsten av död ved.
- Bevara ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag med ekologiskt funktionella kantzoner.
- Bevara en oligotrof, oreglerad sjö med hög biologisk funktion samt arter som röding, öring, storlom, drillsnäppa och fiskgjuse.
- Följa upp åtaganden som följer av medlemskapet i den Europeiska unionen. Stora delar av naturreservatet har godkänts av regeringen att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000.
- Bevara inom området förekommande naturtyper som ingår i EU:s nätverk av skyddsvärda områden, Natura 2000, i gynnsamt bevarandetillstånd.
- På sikt höja utpekad utvecklingsmark till fullgoda habitat inom Natura 2000-nätverket.

Syftet ska uppnås genom följande:

- Avverkningar, gallringar och andra skogsbruksåtgärder förbjuds.
- Naturvårdsinriktade skötselinsatser genomförs i främst talldominerad skog för att gynna hotade arter.
- Ingrepp i våtmarkerna förbjuds.
- Vattenmiljöerna skyddas mot åtgärder, ingrepp och utsläpp som negativt kan påverka dess värden för växter och djur.
- Fortsatt restaurering av Hallerudsälven genomförs via utläggning av sten och block.
- Exploatering av området genom bebyggelse, vägdragning m.m. förbjuds.
- Beträdandeförbud införs på ett antal öar i Södra Boksjön.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap. 5 § miljöbalken)

För föreskrifter med * finns det förtydliganden under rubriken Motivering och förtydligande av föreskrifter.

Inom naturreservatet är det förbjudet att göra följande:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.*
2. Anlägga väg.
3. Anlägga ledning, stängsel eller hägnad.*
4. Anordna deponi eller annat upplag, fylla ut eller tippa massor.
Förbudet gäller inte vinterförvaring av båt vid befintliga bryggor.
5. Borra, spränga, gräva, schakta, muddra eller påla.
Förbudet gäller inte rensning av befintliga diken. Se föreskrift A14, undantag 9 till A-föreskrifterna samt karta i bilaga 2a–b.
6. Avverka eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar oavsett om de står upp eller ligger ner.
7. Ta bort, flytta eller upparbeta döda träd, buskar eller vindfällan.
8. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödsel.*
9. Påverka områdets hydrologi genom att dika, dämna, avleda, omleda eller valla in.
Förbudet gäller inte rensning av befintliga diken. Se föreskrift A14, undantag 9 till A-föreskrifterna samt karta i bilaga 2a–b.
10. Reglera Boksjön eller Hallerudsälven för vattenkraft eller annat ändamål.
11. Anlägga ny brygga.
12. Anlägga eller bedriva vattenbruk.*
13. Framföra motordrivet fordon.*

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det också förbjudet att göra följande:

14. Rensa de befintliga diken som framgår av karta i bilaga 2a–b.
*Tillståndsplikten gäller inte rensning av befintliga diken som framgår av undantag 9 till A-föreskrifterna samt karta i bilaga 2a–b.**
15. Bekämpa invasiva främmande arter med metoder som är förbjudna enligt föreskrifterna A5–A8.*

Undantag*

Föreskrifterna enligt A ovan gäller inte i följande fall:

1. När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under förpliktelserna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken i Länsstyrelsens beslut (se punkt B nedan).
2. Vid genomförande av åtgärder som har tillstånd enligt föreskriften A14 gäller inte förbuden enligt föreskrifterna A5–A7, A9 eller A13, om förbuden hindrar genomförandet.
3. Vid reparation och underhåll av befintliga vägar eller ikörningsramper gäller inte föreskrifterna A5–A7 eller A13.
4. Vid uttransport av fäلت vilt med så kallad älgdragare, fyrhjuling eller motsvarande lätta fordon gäller inte föreskriften A13.
5. Vid transport fram till Södra Boksjöns sjökant på östra sidan av Jakobsrudsnalet gäller inte föreskriften A13.
6. Vid körning med snöskoter, fyrhjuling eller motsvarande lätta fordon på Boksjön gäller inte föreskriften A13.
7. Vid kalkning av Boksjön med kalkslurry från båt gäller inte föreskrifterna A8 eller A13.
8. Vid avverkande av maximalt två till tre lövträd per år på Stora Jakobsrudsön, med en största diameter av 40 centimeter i brösthöjd, till ved för fastigheten Jakobsrud 1:25, gäller inte föreskriften A6.
9. Vid rensning av befintliga diken som inte är tillståndspliktiga enligt föreskriften A14 och som framgår av karta i bilaga 2a–b, under förutsättning att bredden på diken efter rensning är maximalt 0,5 meter, att rensning bara sker till ursprungligt djup och läge och att rensmassor inte tippas inom reservatet, gäller inte föreskrifterna A5, A9, A13 eller A14, om föreskrifterna hindrar genomförandet.*

B. Föreskrifter om förpliktelser att tåla intrång (7 kap. 6 § miljöbalken)

Detta gäller hela naturreservatet där inget annat anges.

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande åtgärder genomförs för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. Naturreservatets gränser märks ut i terrängen.
2. Informationstavlor sätts upp enligt karta i bilaga 2g–h.
3. Sittbänk anordnas enligt karta i bilaga 2g–h.

4. Föreskriftsområde 1 enligt karta i bilaga 2c–f förvaltas enligt följande. Granskogar och barrblandskogar med en ålder av mer än 100 år samt naturskogar och impediment på mindre öar i Boksjön: Enstaka åtgärder i form av röjning, gallring eller ringbarkning av främst gran ska vara möjliga att utföra för att vid behov gynna tall och löv.
5. Föreskriftsområde 2 enligt karta i bilaga 2c–e förvaltas enligt följande. Öppna, svagt välvda mossar och skogbevuxen myr med företrädesvis tall och björk: Fri utveckling.
6. Föreskriftsområde 3 enligt karta i bilaga 2d–e förvaltas enligt följande. Talldominerad skog på Lilla Jakobsrudsön och på två uddar söder om Södra Boksjön: Frihuggning av grova tallar så att stammens hela längd blir solbelyst initialt. Vid behov återkommande frihuggning. Även röjning av uppkommande gran ska vara möjlig i hela beståndet. Naturvårdsbränning är tillåten.
7. Föreskriftsområde 4 enligt karta i bilaga 2c–f förvaltas enligt följande. Yngre barrskogar påverkade av skogsbruk: Begränsade åtgärder i form av röjning, gallring eller ringbarkning av främst gran ska vara möjliga att utföra för att gynna tall och löv.
8. Biotopåterställning med befintlig eller inköpt sten i Hallerudsälven inom hela reservatet utförs på de åsträckor som ännu inte åtgärdats. Se karta i bilaga 2a–b. Samråd måste dock ske med Statsförvalteren i Oslo och Viken samt markägaren på den norska sidan, eftersom halva åfåran tillhör Norge.
9. Underhåll och reparation av dämme vid Boksjöns utlopp utförs. Samråd måste dock ske med Statsförvalteren i Oslo och Viken samt markägaren på den norska sidan, eftersom halva dämmet tillhör Norge.
10. Röjning, liksom flyttning av nerfallna träd, sker kring registrerade kulturhistoriska lämningar.
11. Röjning, liksom flyttning av nerfallna träd, sker kring stigar och övriga friluftsanordningar. Riskträd får fällas.
12. Undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.
13. Bekämpning av invasiva främmande arter.
14. Åtgärder för att begränsa eller förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre, om angreppen riskerar att hota syftet med naturreservatet. Tillåtna metoder är utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna granar, rotkapning av vindfällda granar och barkning. Fällda träd ska i första hand lämnas inom naturreservatet, men får transporteras ut om natur- eller friluftsvärden påtagligt hotas. Eventuellt fångstvirke ska föras ut ur reservatet.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen [1998:1252] om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Inom naturreservatet är det förbjudet att göra följande:

1. Framföra motordrivet fordon.
2. Under tiden 1 april–31 juli färdas igenom eller på annat sätt uppehålla sig inom området runt Metebergsöarna enligt karta i bilaga 2a.
3. Ta bort eller på annat sätt skada döda träd, eller skada levande träd eller buskar.

Undantag

Ordningsföreskrifterna enligt C ovan gäller inte i följande fall:

1. När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under förpliktelserna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken i Länsstyrelsens beslut (se punkt B ovan).
2. Föreskriften C2 gäller inte markägaren, Tullverket, polis, räddningstjänst eller förordnad tillsynsman.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Skälen för beslutet

Området består av Boksjöns svenska del med öar samt de skogs- och myrmarker söder om sjön som ligger utanför Tresticklans nationalpark. Även drygt en kilometer av Hallerudsälven med en ekologiskt funktionell kantzön ned till första vandringshindret ingår i skyddet. Genom bildande av reservatet bildas ett stort sammanhängande, skyddat vildmarksområde på båda sidor av landsgränsen, med Lundsnesets naturreservat i Norge och Tresticklans nationalpark i Sverige. Det skyddade området omsluter hela Boksjön. Området ingår till största delen i värdestrakt för skog.

På grund av svårtillgänglighet har området undgått omfattande påverkan av det moderna skogsbruket. Skogen består i huvudsak av gammal barrblandskog som på flera ställen är betydligt över 100 år gammal. På senare år har dock skogsbruket krupit allt närmare sjön och vattendraget och det finns i dagsläget inget skydd från fortsatt avverkning i området. Skogen hyser ett antal rödlistade arter och signalarter i form av mossor, lavar och kärlväxter, vilka indikerar skogliga naturvärden. Tjäder och spillkråka pekar på samma värden. I vissa områden förekommer relativt gott om död ved. Två nyckelbiotoper återfinns inom reservatet. Reservatet skyddar dessa värdefulla skogsbestånd från bl.a. avverkning och dikning.

Boksjömossen är bedömd som klass 2 i våtmarksinventeringen och ingår i ett komplex av mossor. Den uppvisar endast mindre ingrepp i form av diken och en väg samt har inte använts som torvtäkt i någon synbar utsträckning.

Boksjön och Hallerudsälven är en del av Enningdalsälvens vattensystem som är utpekad som ett nationellt särskilt värdefullt vatten. Båda har en hög biologisk funktion med relativt stort artantal om man jämför med andra näringsfattiga vatten. Särskilt bör Södra Boksjöns rödingbestånd lyftas fram. Boksjöns nedströmslekande öringbestånd leker i Hallerudsälven ned till första definitiva vandringshinder. Kantzonerna är i huvudsak orörda. Så väl sjön som vattendraget är oreglerat och nyligen har ett vandringshinder i utloppet av sjön eliminerats samtidigt som delar av de flottledsrensade sträckorna återställts. Naturreservatet garanterar fortsatt oreglerade förhållanden i sjön och älven samtidigt som det underlättar vidare återställning av strömsträckor.

Större delen av området är med i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefull natur som syftar till att bevara och skydda den biologiska mångfalden i ett europeiskt perspektiv. Området innehåller följande naturtyper, med signifikant förekomst, som är listade inom EU:s art och habitatdirektiv och som Sverige därmed åtagit sig att skydda.

- 3130–Ävjestrandsjöar
- 7140–Mossar och kärr
- 9740–Myr

Ytterligare stora arealer innehåller utvecklingsmark till 9010–Taiga och 9740–Skogbevuxen myr, som med tiden kan utvecklas till fullgoda naturtyper.

Enningdalsälvens vattensystem är som helhet klassat som ”nationellt särskilt värdefullt” för naturvård i den nationella strategin för miljömålet Levande sjöar och vattendrag. Skälet är att det, utan jämförelse, är länets mest orörda vattendrag i den storleksordningen, snart helt oexploaterat för kraftändamål. Fisk- och fågelfaunan är rik och systemet är inte minst ett viktigt uppväxtområde för ål. Boksjön är klassad som nationellt värdefull för såväl naturvård som fiske, bl.a. på grund av sin orördhet och sitt ursprungliga rödingbestånd. Berörd del av Hallerudsälven är nationellt värdefull för fiske på grund av sin funktion som reproduktionsområde för Boksjöns nedströmslekande öringstam. Sammantaget blir reservatsbildningen även en del i att uppfylla miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag”.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Motivering och förtydligande av föreskrifter

Föreskrifterna är de särskilda regler som gäller i naturreservatet. De behövs för att ge området det skydd och den skötsel som krävs för att syftet ska kunna uppnås. I det här avsnittet motiveras, förklaras och förtydligas de föreskrifter som annars kan vara svåra att förstå.

Boksjön med omgivningar ingår i ett stort sammanhängande vildmarksområde mellan Lundsäsets naturreservat i Norge och Tresticklans nationalpark i Sverige. Området är idag huvudsakligen orört med hänsyn till exploatering. Skogen har till viss del påverkats av trakthyggesbruk men är till stora delar ännu orörd av modernt skogsbruk och i flera fall avsevärt äldre än 100 år. Myrmarkerna visar bara svaga spår av dikning för t.ex. torvutnyttjande. Även vattenmiljöerna uppvisar hög grad av naturlighet och ingår i ett vattensystem som är helt oreglerat. Dessa värden utgör grund för föreskrifterna i reservatet.

Föreskrift A1: Byggnader eller andra anläggningar som avses i föreskriften kan till exempel vara hus, bryggor, bojar, parkeringsplatser, master, torn, vindskydd eller stängsel och hägnader. Befintliga bryggor och jakttorn som anlades innan naturreservatet bildades får vara kvar och underhållas utan hinder från reservatets föreskrifter.

Föreskrift A3: Anläggning av mark- eller luftledning brukar ofta föras med tillståndsprövning i stället för ett dispensabelt förbud, för att inte i onödan försvåra omställningen till ett fossilfritt samhälle. I Boksjöns naturreservat är dock byggande av dessa anläggningar förenade med ett förbud. Orsaken är att området ligger inklämt mellan Tresticklans nationalpark i Sverige och Lundsnaäsets naturreservat i Norge. Det ligger därmed mitt i ett mycket stort oexploaterat vildmarksområde med stora natur- och friluftslivsvärden, som bör förbli orörda. En ledningsdragning i nord-sydlig riktning genom reservatet blir dessutom svår att genomföra eftersom Södra Boksjön med sin vattenyta upptar den största delen av arealen.

Föreskrift A8: Det finns ett undantag från föreskriften i form av kalkning av Boksjön med kalkslurry från båt (undantag 7). Skälet är att Södra Boksjön varit försurad under lång tid och därför kalkats sedan 1985. Utöver det skydd för naturvärdena som naturreservatet ger är fortsatt kalkning av sjön en förutsättning för att uppnå syftet med naturreservatet. Det är dock viktigt att kalkningen sker med slurry för att undvika damning av kalk in över utpekade skogs- och myrhabitat, vilka naturligt är av kalkfattig karaktär.

Föreskrift A12: Vattenbruk kan bidra med betydande utsläpp av näringsämnen och verka avhållande för det rörliga friluftslivet. För att värna undervattensmiljön och framkomligheten för det rörliga friluftslivet förbjuds därför alla former av vattenbruk.

Föreskrift A13: Behovet av att köra i naturreservatet är mycket litet och regleras i undantagen 3-6. Undantaget 5 avser främst sjösättning av båtar som tillhör befintlig båtbygga på östra sidan av Jakobsrudnaäset

Föreskrift A14: Med rensning avses underhåll i syfte att upprätthålla dikets ursprungliga djup och läge. Befintliga diken med en stor del av sin rinnsträcka genom naturreservatet har försetts med tillståndsplikt vad gäller rensning eftersom åtgärden kan leda till negativ påverkan på våtmarksområdena i reservatet. Hur stor påverkan är i nuläget oklart. Samtidigt avvattnar de produktiv skogsmark utanför reservatet och kan därmed påverka pågående skogsbruk, varför ett nekat tillstånd kan leda till ersättningsanspråk. Diken med kort rinnsträcka i reservatet har undantagits från tillståndsprövning under förutsättning att undantag A9 efterföljs. Det är dock viktigt att komma ihåg att reglerna om vattenverksamhet gäller parallellt med reservatsföreskrifterna.

Föreskrift A15: Att bekämpa invasiva främmande arter är markägarens ansvar och något som ska göras (även inom reservat). Fel metod kan dock skada andra värden inom reservatet och åtgärden är därför tillståndspliktig. Tillstånd kan komma med villkor som exempelvis hur åtgärden får utföras, var de får utföras, med vilka metoder och när på året.

Undantag från A-föreskrifterna: A-föreskrifterna grundar sig på ägar- eller brukarrätten, och går utöver allemansrätten. De riktar sig därmed till fastighetsägare eller annan med särskild rätt såsom fiskerättsägare, jakträttshavare

och innehavare av servitut. Föreskrifterna gäller även allmänheten, men eftersom den i flertalet fall ändå hindras från att vidta åtgärder utan fastighetsägares tillstånd, är föreskrifterna vanligen inte ändamålsenliga för denna grupp. Sammantaget betyder det att även undantagen från A-föreskrifterna i första hand riktar sig till fastighets- och rättighetsinnehavare. De kan, med stöd av dessa undantag, vidta vissa noga specificerade åtgärder, oavsett vad föreskrifterna i övrigt säger.

Undantag A9: Det är viktigt att komma ihåg att reglerna om vattenverksamhet gäller parallellt med reservatsföreskrifterna.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl för en konsekvensutredning av de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt C, eftersom de innebär så begränsade kostnadsfria och andra konsekvenser. Detta enligt vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Beslutets förenlighet med bland annat riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Riksintressen med mera

Naturrestatet omfattas helt av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken och riksintresse för skyddade vattendrag enligt 4 kap. 6 § miljöbalken. Vidare omfattas naturrestatet till största delen av riksintresse för Natura 2000, enligt 4 kap. 8 § miljöbalken (Art- och habitatdirektivet).

Naturrestatet ingår i Länsstyrelsens värdeetrakter för skog, Tresticklan, med undantag av de ekologiskt funktionella kantzonerna kring Hallerudsälven. Boksjön och Hallerudsälven ingår i Enningdalsälvens vattensystem som utgör ett nationellt särskilt värdefullt vatten för naturvård i den nationella strategin för miljömålet Levande sjöar och vattendrag, delmål 1.

Kommunal översiktsplan med mera

Större delen av naturrestatet är betecknat som "Utvecklingsområde för grön- och blåstruktur" i Dals Eds kommuns översiktsplan 2021. Området ligger däremot inte inom utvecklingsområde eller nod för bebyggelse. I riktlinjer för byggnation ingår det i ett rekommendationsområde där ny bebyggelse ska prövas med stor hänsyn till bevarandeintressen. Vattenöverledning, fiskodlingar och ökade utsläpp till vattensystemet bör inte tillåtas.

Sammantagen bedömning

Länsstyrelsen bedömer att naturrestatetsbildningen stämmer överens med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Övriga områdesbestämmelser

Naturrestatet överensstämmer i stora drag med det utpekade Natura 2000-området Tresticklan-Boksjön vad gäller den del som ligger utanför Tresticklans nationalpark. Endast delen utmed Hallerudsälven utgör en större avvikelse från Natura 2000. Övriga små förändringar som innebär att reservatet blir mindre än Natura 2000-området kommer leda till att en justering av områdets gränser föreslås

till regeringen. Det handlar om små ytor med produktionsskog och i övrigt redan ianspråktagen mark till anläggningar. Förslaget om gränsändring av Natura 2000-området kommer skickas till regeringen nästa gång vi får möjlighet att föreslå förändringar. Fram tills regeringsbeslut gäller den befintliga gränsen.

Största delen av naturreservatet omfattas av strandskydd enligt 7 kap. 13 § miljöbalken. Strandskyddet gäller 200 meter från Boksjöns strandlinje och 100 meter från Hallerudsälven strandlinje.

Intresseprövning

Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom att bilda naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt 7 kap. 25 § miljöbalken bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken).

Skogsvårdslagen

Bestämmelser enligt skogsvårdslagen, skogsvårdsförordningen (1993:1096) eller Skogsstyrelsens föreskrifter gäller inte om dessa strider mot föreskrifterna för naturreservatet. Detta framgår av 4 § skogsvårdslagen (1979:429).

Annan lagstiftning gäller

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning, till exempel följande:

- Miljöbalkens bestämmelser om Natura 2000, strandskydd, generella biotopskydd och vattenverksamhet.
- Bestämmelser om artskydd enligt miljöbalken och artskyddsförordningen, till exempel fridlysningsbestämmelser.
- Fiskebestämmelser i Havs- och vattenmyndighetens författningssamling.
- Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).
- Länsstyrelsen i Västra Götalands läns (Vattenmyndigheten för Västerhavets vattendistrikts) föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i Västerhavets vattendistrikt (14FS 2021:43).

- Terrängkörningslagen och terrängkörningsförfordningen
- Kulturmiljölagen.
- Jaktlagstiftningen.
- Bestämmelser om skyltning, till exempel lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.
- Lagen om skydd mot olyckor till exempel generella eldningsförbud och efterbevakningsansvar vid brand.
- Kommunala ordningsföreskrifter.

Beskrivning av ärendet

1995 startade Länsstyrelsen den första utredningen om att bilda naturreservatet Boksjön, med ungefär samma utbredning som nuvarande reservat. Arbetet skedde parallellt med bildandet av Tresticklans nationalpark och en påbörjad insats i Norge med att skapa Lundsnesets naturreservat på andra sidan riksgränsen. Tillsammans skulle de tre skydden bilda ett mycket stort sammanhängande vildmarksområde med få motsvarigheter i södra Sverige.

Samma år hade området, tillsammans med Tresticklans nationalpark, föreslagits av regeringen som Natura 2000-område enligt Art- och habitatdirektivet (pSCI). Grunden för utpekandet var att bevara ett spricklandskap med omfattande naturskogar och liten kulturopåverkan. Även myr- och vattenvärden lyftes fram.

Intentionerna om ett skydd för Boksjön med omgivningar fullföljdes inte vid detta tillfälle och nästa start för projektet blev 2008 när fastigheten var ute till försäljning. Under tiden hade EU-kommissionen också fastställt Natura 2000-området till ett SCI-område.

Kontakter togs med den nya markägaren som i stort ställde sig positiv till bildandet av ett naturreservat och en process startade för att avgränsa reservatet och fastställa föreskrifter för området. I denna process kom vi också till en överenskommelse att utvidga naturreservatet utanför Natura 2000-området så att det innefattade Hallerudsälven med en ekologiskt funktionell kantzon, ned till första definitiva vandringshindret. Skälet var höga värden i och kring älven, bland annat med nyckelbiotop för skog och en nedströmslekande öringstam från Boksjön. Parallellt genomfördes en flottledsrestaurering av Boksjöns utlopp och Hallerudsälven som var klar 2014 och där det bedömdes vara en fördel om den utfördes innan reservatets tillkomst.

Ett avtal om intrångsersättning slöts med markägaren 2021.

Samtliga berörda mark- och sakägare har förelagts att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan. Detta enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Myndighetssamråd enligt 25 och 26 §§ förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har genomförts med Dals Eds kommun, Naturvårdsverket, Havs- och Vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen, Jordbruksverket och SGU.

Grannar till reservatet, Statsförvalteren i Oslo och Viken, LRF Västra Götaland, Mellersta Götalands jordägareförening, Naturskyddsföreningen Skaraborg, Naturskyddsföreningen Edsbygden, Naturskyddsföreningen regionkansli Väst och Friluftsförbundet region Väst har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Inkomna synpunkter

Fastighetsägaren Jakobsrud AB anser att förslaget till naturreservat stämmer väl överens med tidigare kommunicerade uppgifter. Man framför vidare att det vore önskvärt om texten kunde kompletteras med ett ord eller en mening som gör det tydligare att de undantag som gäller för markägaren är specificerade i "Beslut om föreskrifter". Detta för att entydigt klargöra att det berör markägaren och för att understryka att denna information inte enbart kan erhållas genom kännedom om 7 kap. 5 § i miljöbalken.

Länsstyrelsens kommentar: Under avsnittet ”Motivering och förtydligande av föreskrifter” på sidan 8–9 införs en förklarande text som tillgodoser fastighetsägarens önskemål.

Vattenfall eldistribution AB framför att man har elnätanläggningar inom närområde för planerat reservat bestående av 0,4 kV markkabel och 0,4 kV kabelskåp. Man bedömer dock att befintliga elnätanläggningar inte påverkas av planerat reservat så vida det inte förhindrar drift- och underhållsåtgärder på befintliga markkablar.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen delar Vattenfall eldistributions bedömning att naturreservatet inte förhindrar drift- och underhållsåtgärder på befintliga markkablar eftersom reservatsgränsen befinner sig 5-10 meter bort från kablarna

Dals Eds kommun har inte att erinra mot förslag till bildande av Boksjöns naturreservat.

Skogsstyrelsen ställer sig positiv till att reservatet bildas.

Statsförvalteren i Oslo och Viken ser mycket positivt på att Länsstyrelsen Västra Götaland lägger fram ett förslag på skydd av den svenska delen av Södra Boksjön med tillhörande öar, Boksjömossen och en del av Hallerudsälven. Detta kompletterar det skydd som tidigare är genomfört vid upprättandet av Tresticklans nationalpark och den senaste utvidgningen av Lundsnesets naturreservat. Ett stort och värdefullt gemensamt svenskt-norskt naturskyddat område kommer med detta tillskott få ett ännu högre värde.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen delar denna synpunkt

Dalslands miljö- och energinämnd ser mycket positivt på bildandet av Boksjöns naturreservat, både för skyddet av växter och djur och för turism och friluftsliv. Man anför vidare att frågan om naturvårdsbränning som skötselmetod bör betonas tydligare, i synnerhet för talldominerad skog.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen överför de två talldominerade uddarna söder om Södra Boksjön från föreskriftsområde 3 till 4 och ger därmed möjlighet till naturvårdsbränning även i dessa områden.

Ersättningstalan

Rätten till ersättning upphör ett år efter att beslut om naturreservat har vunnit laga kraft. Det innebär att om Länsstyrelsen beslutar att bilda ett naturreservat (utan att ersättningsfrågorna är lösta) har parterna ett år på sig att lösa ersättningsfrågan på frivillig väg. Om ni inte kan komma överens om ersättningen under denna tid behöver du som sakägare stämma staten i mark- och miljödomstolen. Annars förlorar du rätten till ersättning. Detta enligt 31 kap. 13 § miljöbalken.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 6 ”Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut”.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Bohuslänningen.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

De som medverkat i beslutet

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat. Naturvårdshandläggare Lars-Olof Ramnelid har varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har också enhetschef Johan Jannert, vattenhandläggare Anna-Karin Olsson och länsjurist Linda Granström medverkat.

Vid beredningen av ärendet har även företrädare för Samhällsbyggnadsenheten och Kulturmiljöenheten deltagit

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Hantering av personuppgifter

Information om hur vi hanterar personuppgifter hittar du på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/personuppgifter

Bilagor

Bilaga 1 Översiktskarta
Bilaga 2a-g Beslutskartor
Bilaga 3 Skötselplan
Bilaga 4 Sakägarförteckning

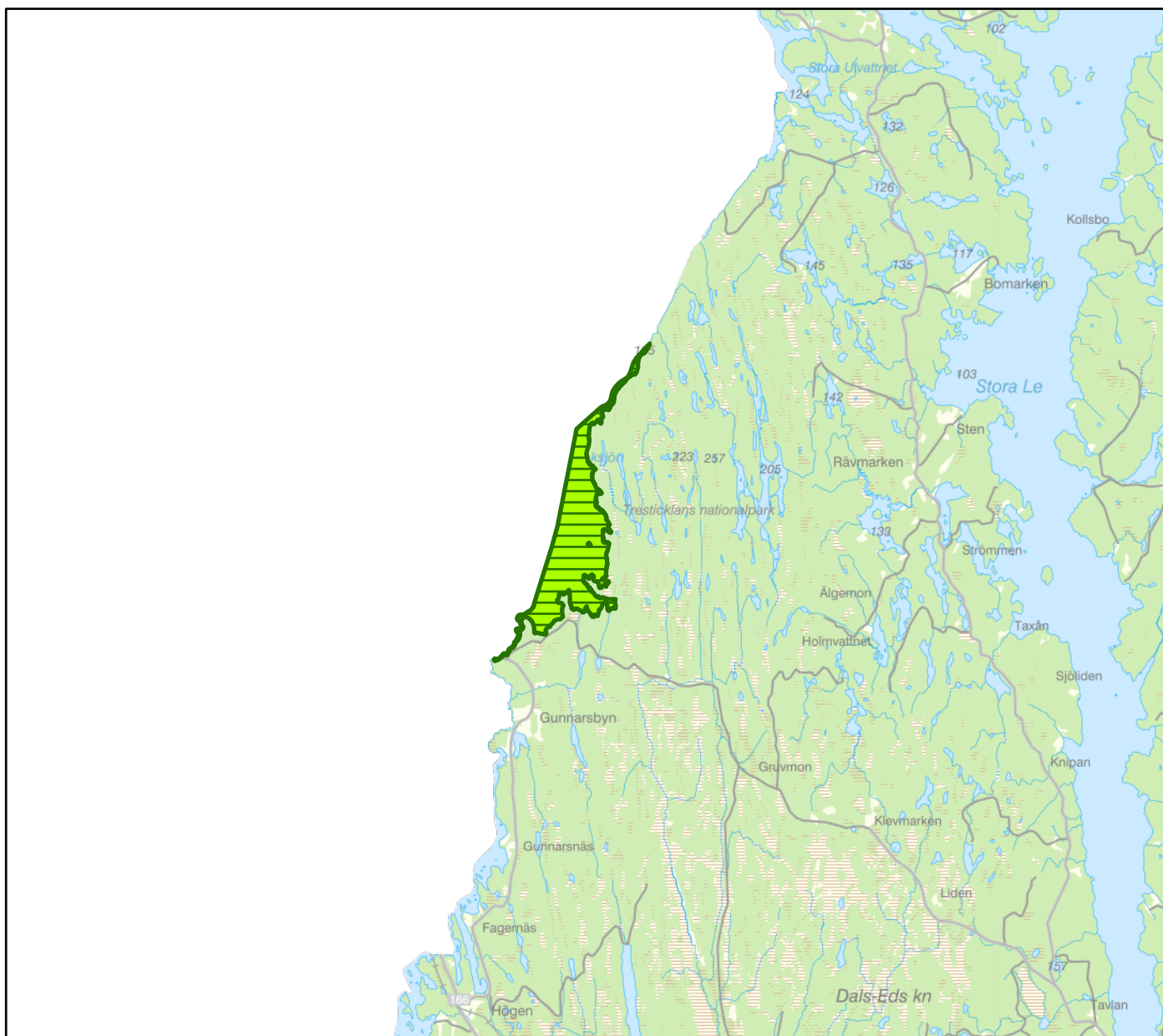
Bilaga 5 Sändlista remiss
Bilaga 6 Överklagandehänvisning

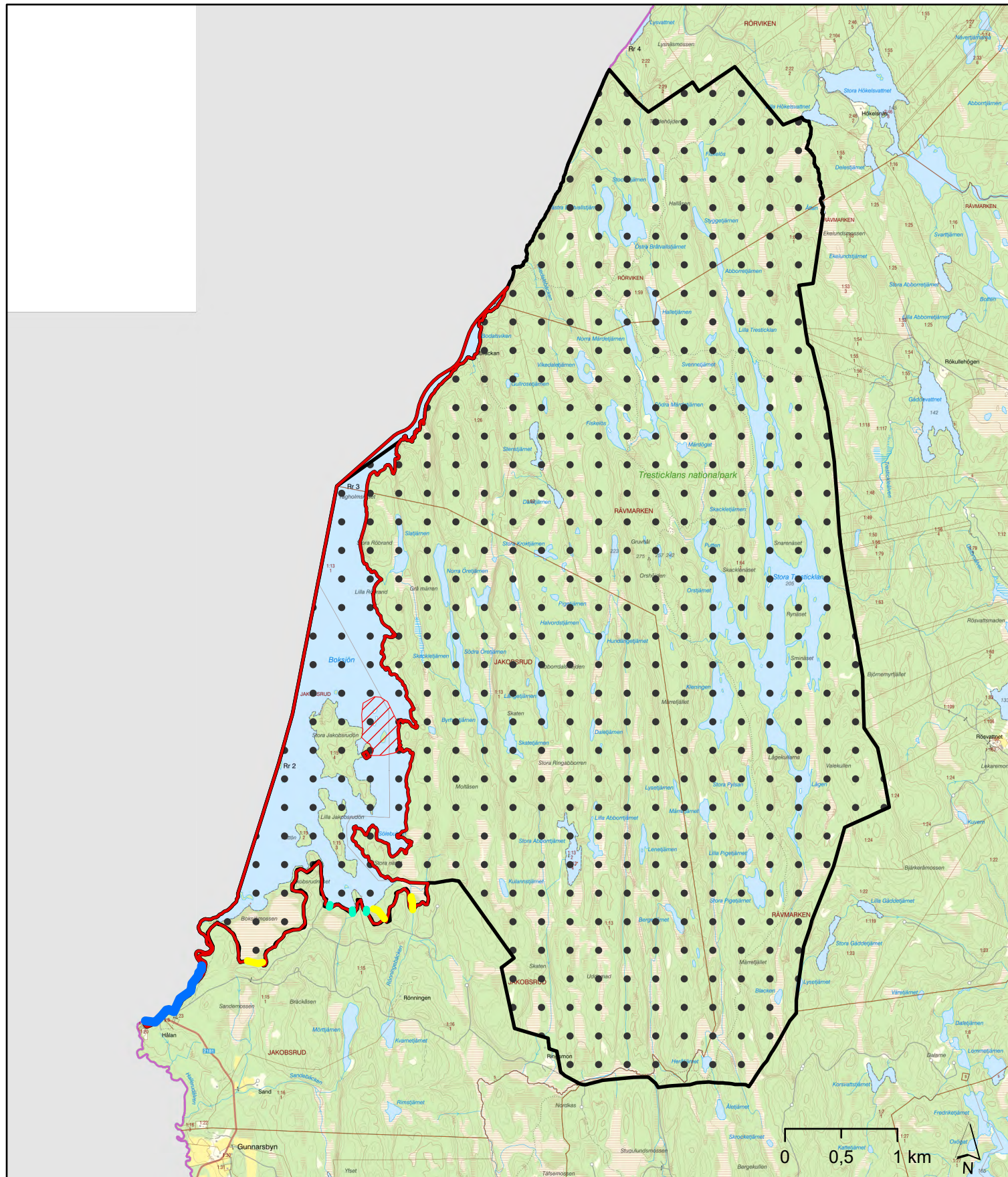

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1

Översiktskarta till beslut om Boksjöns
naturresevat. Tillhör Länsstyrelsens
beslut enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-28, dnr 511-27479-2012

Bilaga 2a, Beslutskarta Boksjöns naturreservat, Dals Eds kommun

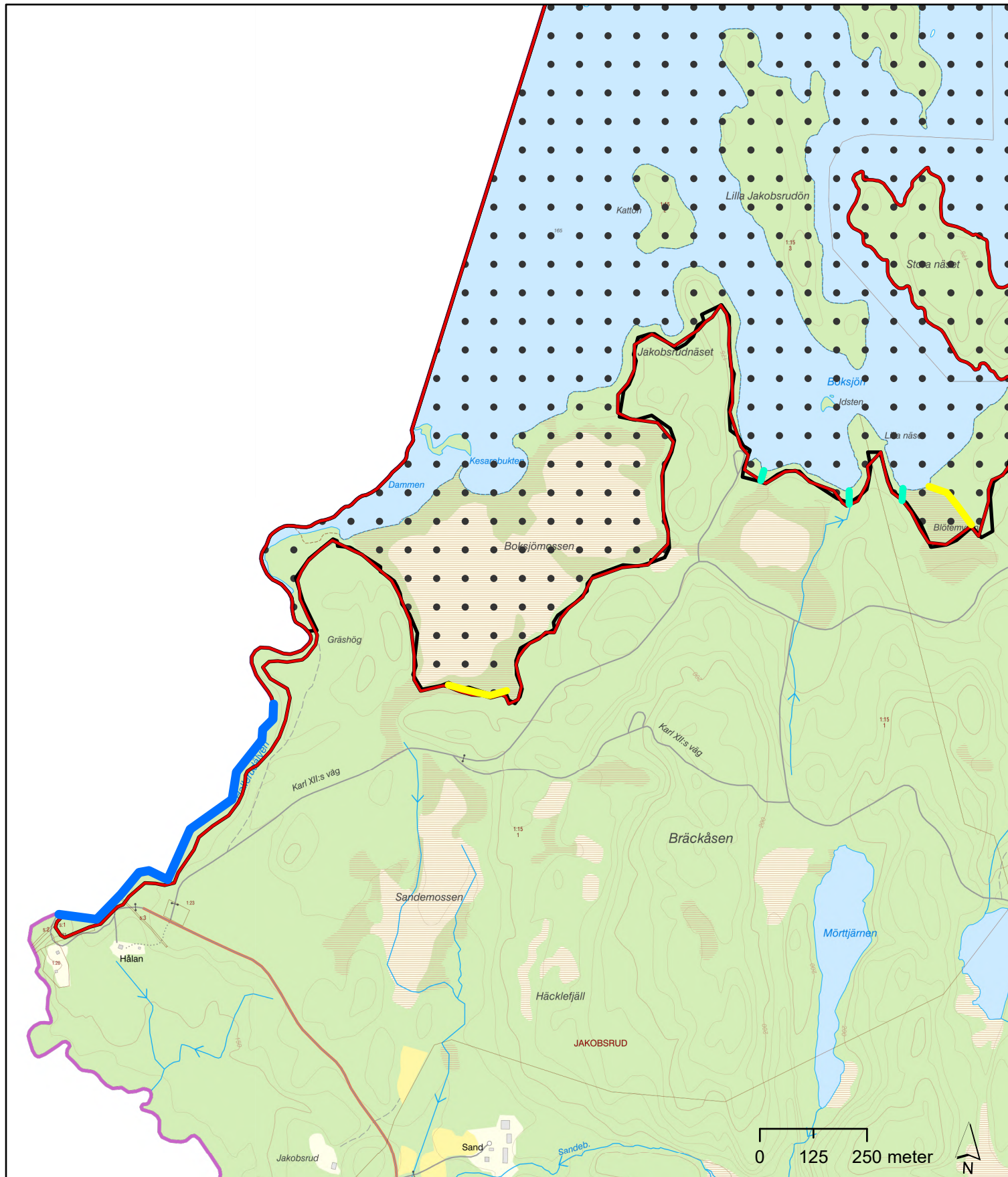
Illustrationskarta till beslut om Boksjöns naturreservat. Tillhör Länsstyrelsens beslut 2024-02-28, dnr 511-27479-2012

- Gräns för naturreservat
- Gräns för Natura 2000
- Beträdnadsförbud
- Diken där tillståndsplikt gäller för rensning
- Diken med undantag för rensning
- Biotopåterställning

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 2b, Beslutskarta Boksjöns
Naturreservat, Dals Eds kommun

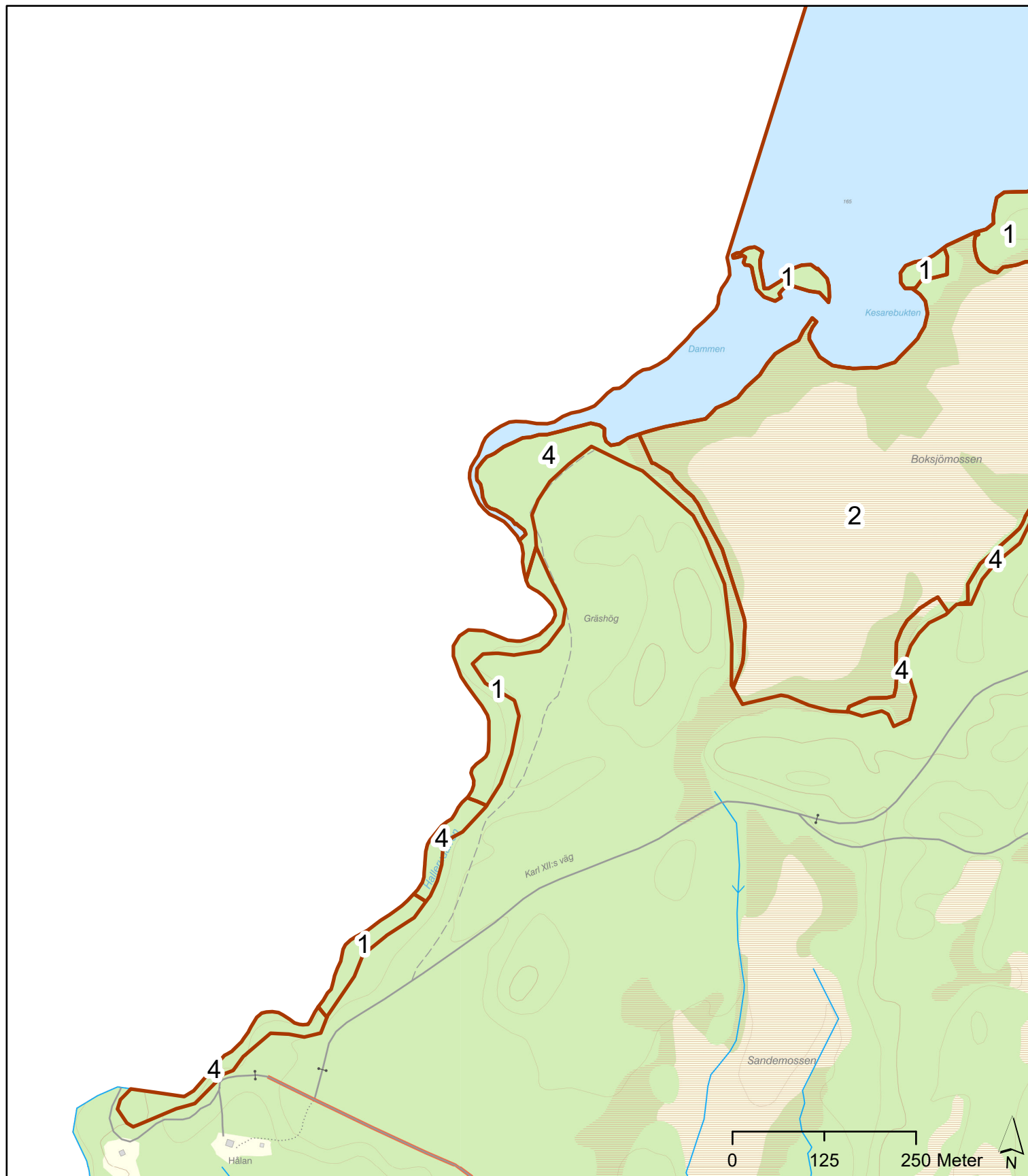
Illustrationskarta till beslut för
Boksjöns naturreservat. Tillhör
Länsstyrelsens beslut 2024-02-28,
dnr 511-27479-2012

- Gräns för naturreservat
- Gräns för Natura 2000
- Diken där tillståndsplikt gäller för rensning
- Diken med undantag för rensning
- Biotopåterställning

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 2c - Föreskriftsområden sydväst

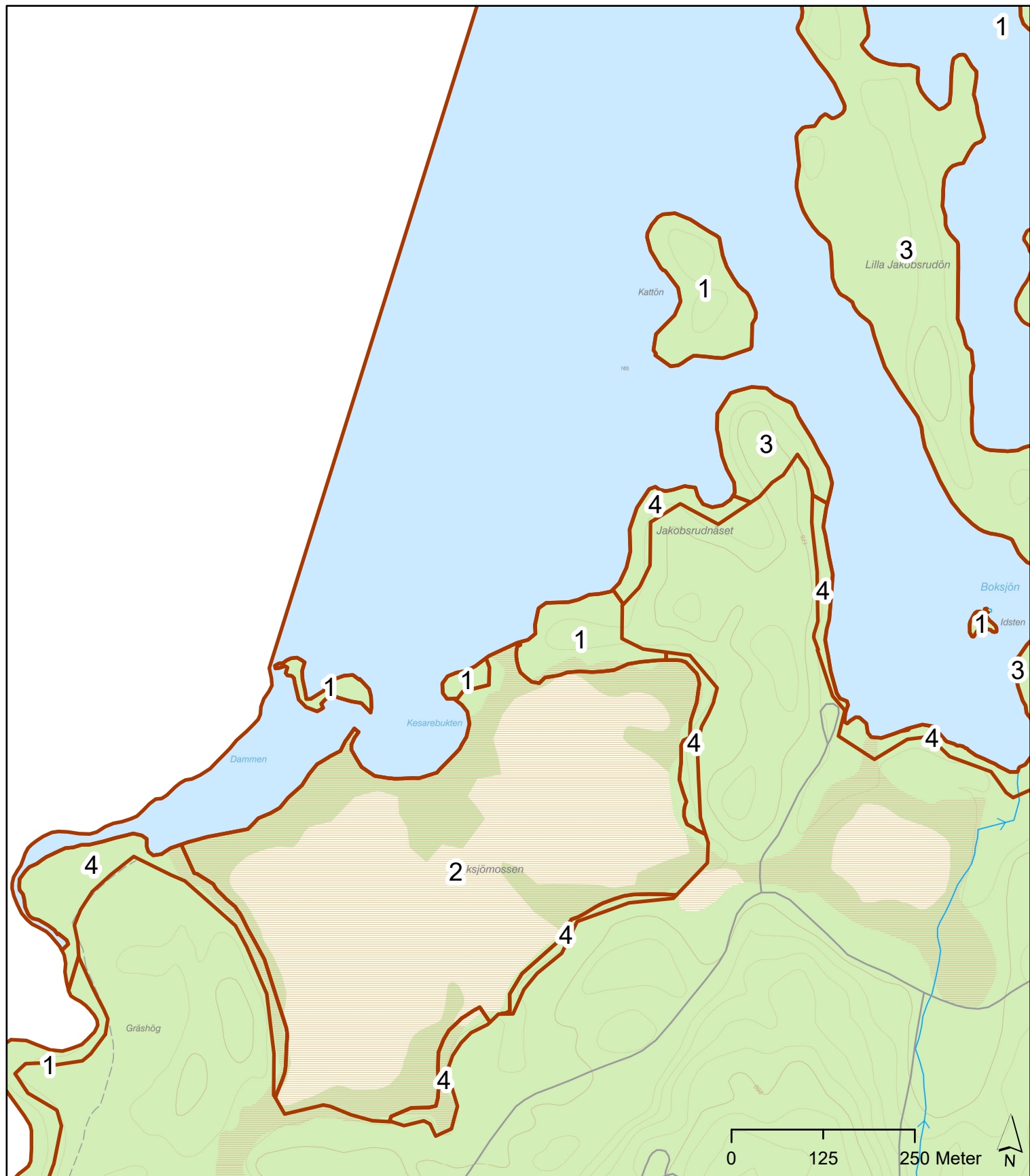
 Föreskriftsområden

- 1 - Äldre barrdominerad skog. Enstaka skötselåtgärder möjliga.
- 2 - Mossar och skogbevuxen myr med fri utveckling.
- 3 - Frihuggning, ringbarkning, röjning för tall. Bränning tillåtet.
- 4 - Yngre skog. Begränsade skötselåtgärder möjliga.

Illustrationskarta till beslut för
Boksjöns naturreservat.
Tillhör Länsstyrelsens beslut
2024-02-28, dnr 511-27479-2012

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 2d - Föreskriftsområden syd

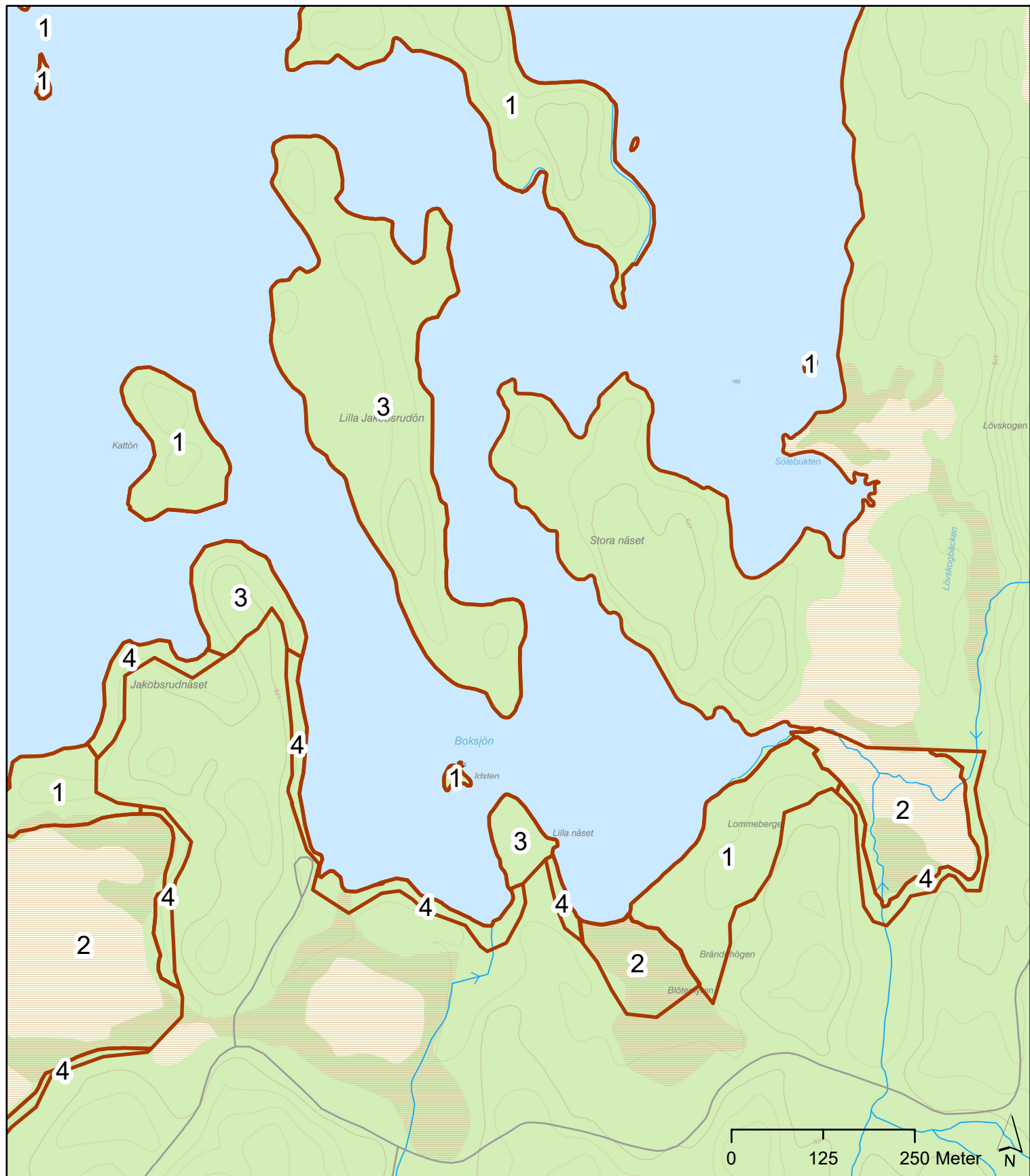
 Föreskriftsområden

- 1 - Äldre barrdominerad skog. Enstaka skötselåtgärder möjliga.
- 2 - Mossar och skogbevuxen myr med fri utveckling.
- 3 - Frihuggning, ringbarkning, röjning för tall. Bränning tillåtet.
- 4 - Yngre skog. Begränsade skötselåtgärder möjliga.

Illustrationskarta till beslut för
Boksjöns naturreservat.
Tillhör Länsstyrelsens beslut
2024-02-28, dnr 511-27479-2012

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 2e - Föreskriftsområden sydöst

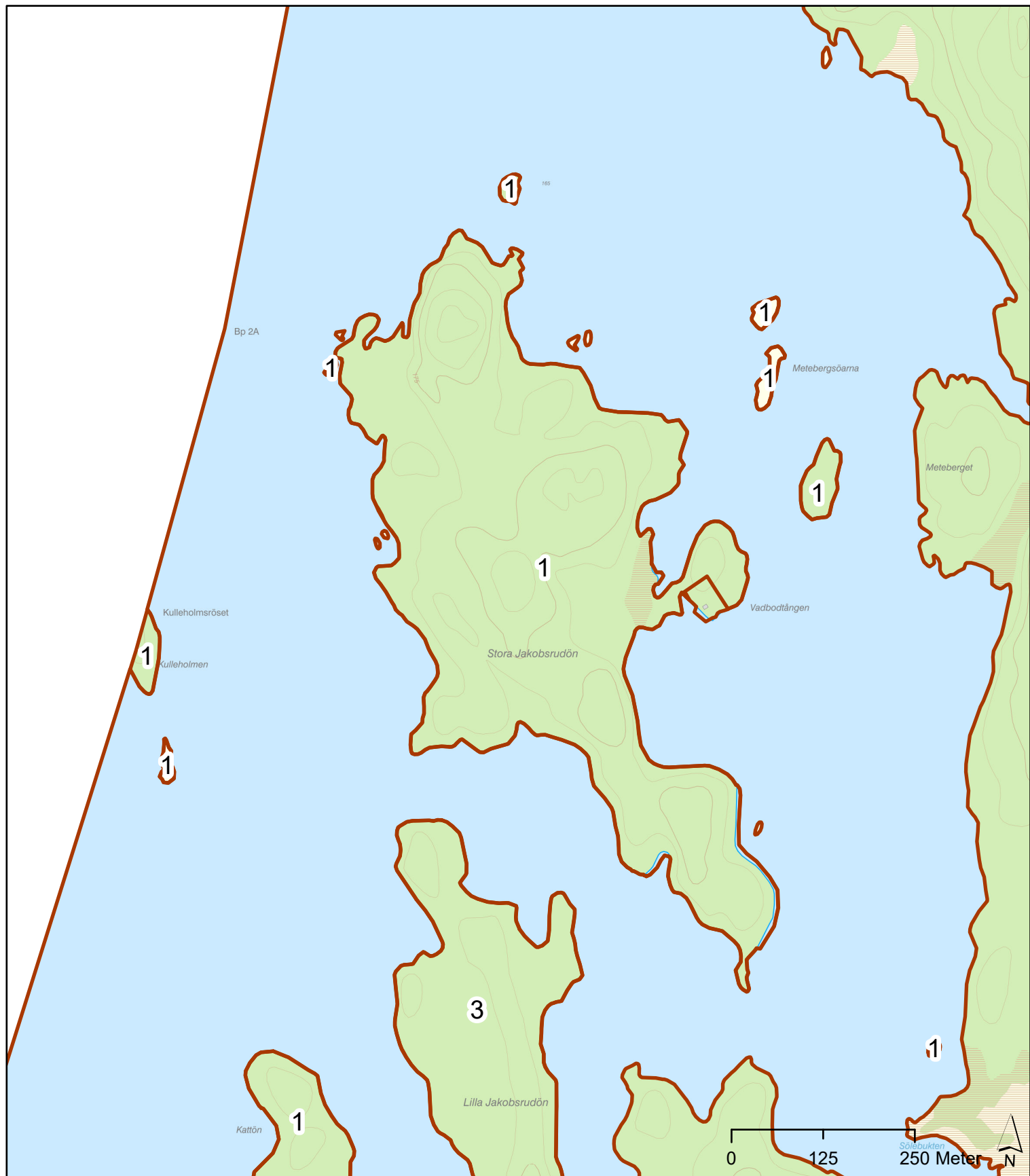
 Föreskriftsområden

- 1 - Äldre barrdominerad skog. Enstaka skötselåtgärder möjliga.
- 2 - Mossar och skogbevuxen myr med fri utveckling.
- 3 - Frihuggnings, ringbarkning, röjning för tall. Bränning tillåtet.
- 4 - Yngre skog. Begränsade skötselåtgärder möjliga.

Illustrationskarta till beslut för
Boksjöns naturreservat.
Tillhör Länsstyrelsens beslut
2024-02-28, dnr 511-27479-2012

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 2f - Föreskriftsområden norr

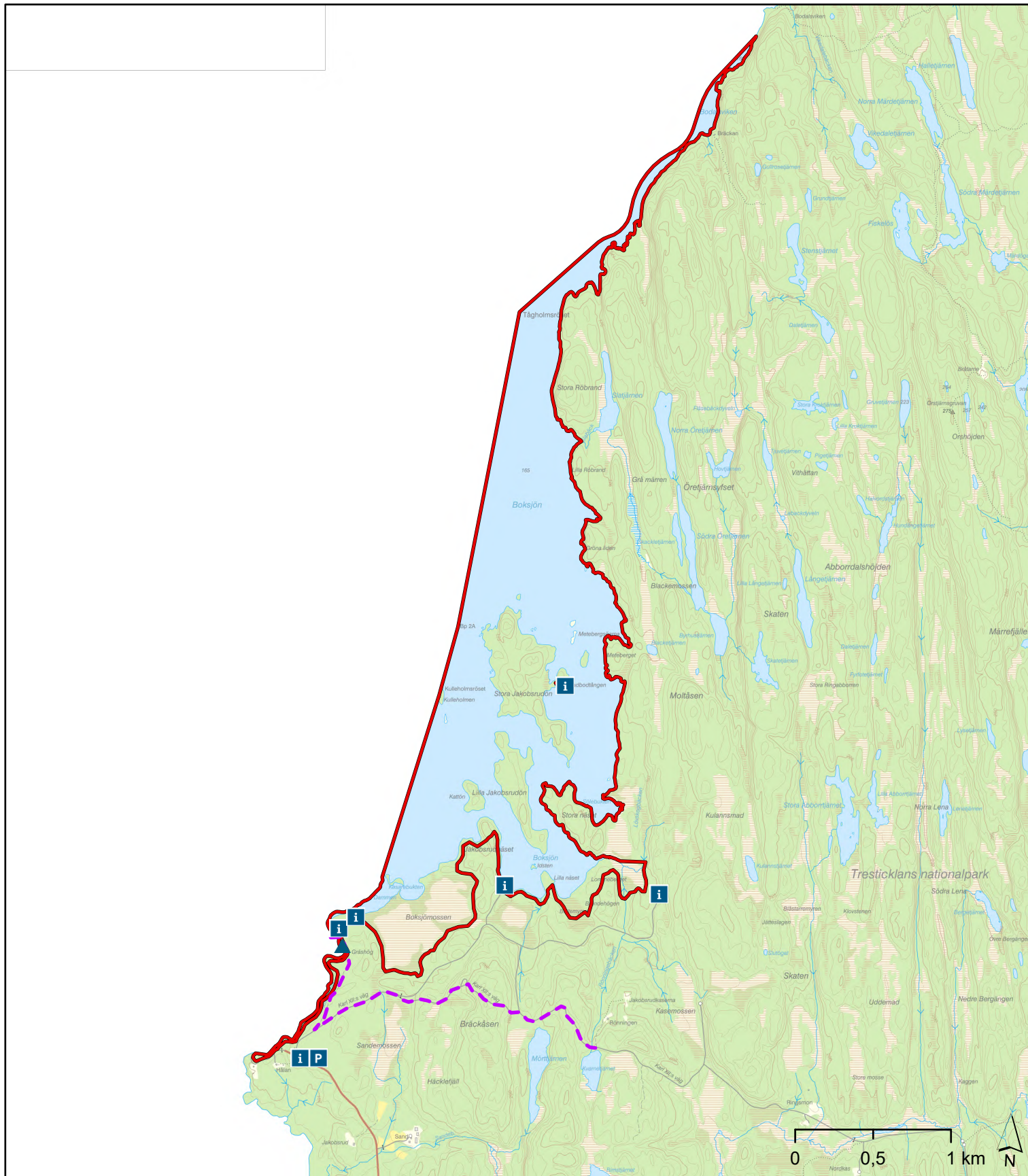
Föreskriftsområden

- 1 - Äldre barrdominerad skog. Enstaka skötselåtgärder möjliga.
- 2 - Mossar och skogbevuxen myr med fri utveckling.
- 3 - Frihuggnig, ringbarkning, röjning för tall. Bränning tillåtet.
- 4 - Yngre skog. Begränsade skötselåtgärder möjliga.

Illustrationskarta till beslut för
Boksjöns naturreservat.
Tillhör Länsstyrelsens beslut
2024-02-28, dnr 511-27479-2012

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 2g - Friluftsanordningar

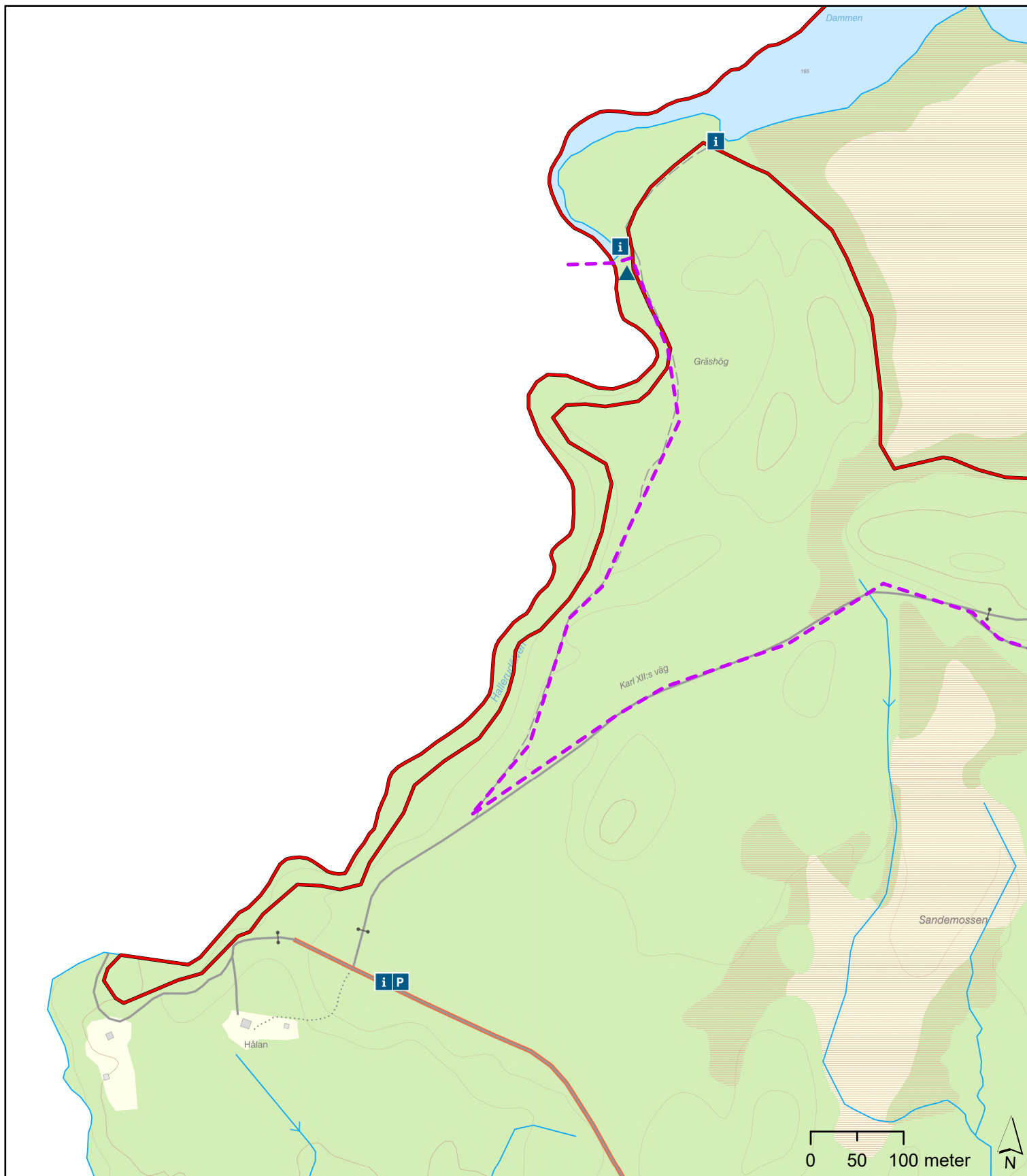
- ▲ Bänk
- P P-plats
- i Informationsskylt
- Vandringsled
- Gräns för naturreservatet

Illustrationskarta till beslut för
Boksjöns naturreservat.
Tillhör Länsstyrelsens beslut
2024-02-28, dnr 511-27479-2012

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen Västra Götaland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 2h - Friluftsanordningar

- Bänk
- P-plats
- Informationsskylt
- Vandringsled
- Gräns för naturreservatet

Illustrationskarta till beslut för
Boksjöns naturreservat.
Tillhör Länsstyrelsens beslut
2024-02-28, dnr 511-27479-2012

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen Västra Götaland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan